	Dokümanın Adı	TSF- TK-PRS/05 ULUSAL KUVVET DERECESİ HESAPLAMA PROSEDÜRÜ	TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU	
Rev. No 03	Revizyon Tarihi 01.10.2014	Yürütme Kurulu Karar tarihi ve sayısı	01.10.2014 15/2	Uygulama Tarihi 01.01.2005

AMAÇ

Satranç etkinlikleri sonrası, sporcuların satranç oyun kuvvetini istatistiksel yöntemlerle saptamaktır.

KAPSAM VE UYGULAMA ALANI

Bu prosedür, Türkiye’de düzenlenen ve sadece iki sporcu arasında FIDE Satranç Kuralları esas alınarak oynanan tüm oyunlar ve bu oyunların oynandığı tüm satranç etkinlikleri ile Türkiye Satranç Akademisi Eğitimlerini kapsar.

SORUMLULAR

Türkiye Satranç Federasyonu Teknik Kurul

TANIMLAR

Ana Statü ve ilgili dokümanlarda yer alan tanımlar bu prosedür için de geçerlidir.

‘UKD Puanı’ : Ulusal Kuvvet Derecesi Puanı. Satranç sporcularının satranç oyun kuvvetini anlatan, Federasyon tarafından hesaplanan ve Türkiye’de geçerli olan dört basamaklı bir sayıyı,

‘GKD Puanı’ : Geçici Kuvvet Derecesi Puanı. UKD Puanı olmayan satranç sporcularının o yarışma için hesaplanmış satranç oyun kuvvetini olan sayıyı, anlatır.

PROSEDÜR İÇERİĞİ

A- Genel Kurallar

1. UKD puanı hesapları için etkinlikler, eşlendirme sistemlerine göre üçe ayrılır:
  - a. İsviçre Sistemi eşlendirme kurallarının uygulandığı etkinlikler,
  - b. Berger (Döner) eşlendirme kurallarının uygulandığı etkinlikler,
    - (1) Bireysel Berger sistemde en az altı sporcu ile oynanmış tek turlu Berger etkinlikler,
    - (2) Türkiye Şampiyonluğu gibi unvan maçları,
    - (3) İkili maçlarda Scheveningen Sistemi eşlendirme kurallarının uygulandığı etkinlikler,
2. UKD puanı hesapları için etkinlikler, oyun tempolarına göre üçe ayrılır. Her biri için hesaplamalar ayrı ayrı yapılır.
  - a. Her bir oyuncuya oyunun tümü için, sabit süreli olarak oyun süresi 60 dakika ve üzerinde ya da sabit süre + ekleme süresinin 60 katının 60 dakika ve üzerinde zamanın olduğu etkinlikler,
  - b. Her bir oyuncuya oyunun tümü için, sabit süreli olarak 60 dakikadan az, 10 dakika ve üzerinde ya da ya da sabit süre + ekleme süresinin 60 katının 60 dakikadan az, 10 dakika ve üzerinde zamanın olduğu etkinlikler, (Hızlı Satranç)
  - c. Her bir oyuncuya oyunun tümü için, sabit süreli olarak 10 dakikadan az ya da sabit süre + ekleme süresinin 60 katının 10 dakikadan az zamanın olduğu etkinlikler, (Yıldırım Satranç)
3. UKD puanı sahibi olacak sporcularda Türkiye Satranç Federasyonu Sporcu Lisansı koşulu aranır.
4. Hesaplamalar Federasyonun UKD Bilgi Sistemi Sorumlusu tarafından yapılır.

	Dokümanın Adı	TSF- TK-PRS/05 ULUSAL KUVVET DERECEŚİ HESAPLAMA PROSEDÜRÜ		TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU
Rev. No 03	Revizyon Tarihi 01.10.2014	Yürütme Kurulu Karar tarihi ve sayısı	01.10.2014 15/2	Uygulama Tarihi 01.01.2005

5. UKD puanı hesaplamaları açısından sadece bireysel Berger sistem farklıdır. Diğer tüm sistemler (takım veya bireysel) İsviçre Sistemi gibi raporlanır ve hesaplamalara alınırlar.
6. Takımlar arasında gerçekleştirilen satranç etkinliklerine ilişkin UKD puanı hesapları, UKD puanı açısından bireysel olarak ele alınır.
7. Etkinliklerin UKD puanı hesaplamalarında değerlendirilebilmesi için o etkinlikte UKD puanlı sporcu bulunması koşulu aranmaz.
8. Berger sistem ile gerçekleştirilen etkinliklerde en az "üç" sporcunun UKD puanı olması koşuldur.
9. Oynanmadan sonuçlanan oyunlar hesaplamalarda kullanılmaz.
10. Bir satranç etkinliğinin UKD puanı hesaplamalarına alınabilmesi için aşağıdaki koşullar aranır:
  - a. Hesaplamalara alınması istenilen etkinliklerin Federasyon veya illerin/ilçelerin yıllık etkinlik programında yer alması veya İl Müdürlükleri ile Federasyondan ek onay alınması zorunludur,
  - b. Hesaplamalara alınması istenilen etkinlikler tescil edilmiş olmalıdır,
  - c. Etkinliğin UKD puanı hesaplamalarında değerlendirilebilmesi için en az beş tur oynanmış olması gerekir,
  - d. Bir gün içerisinde en fazla dört tur oynanmalıdır,
  - e. Lig ve benzeri takım etkinlikleri hariç, yarışma süresi altmış günü aşan ve yarışmanın bitiş tarihinden itibaren otuz gün içinde değerlendirme için Federasyon Teknik Kurulu UKD puanı hesaplama birimine gönderilmeyen etkinlikler UKD puanı hesaplamalarında değerlendirmeye alınmaz,
  - f. Hesaplamalara alınması için yapılacak gönderide; etkinliğin yönergesi, Swiss Manager eşlendirme programı için ".TUNx", ".TURx", ".TUMx" dosyasının sıkıştırılmış (zip, rar) hali bulunur,
11. Bir satranç etkinliğinin UKD puanı hesaplamalarında kullanılacak verilerinde, tamamının bir arada olması gereken bilgiler:
  - a. Sporcu isim ve soy isimleri tam olarak büyük harflerle yazılmalıdır,
  - b. Sporcuların UKD puan bilgileri güncel NAT UKD dosyasından veya UKD puanı bilgi sisteminden doğru ve eksiksiz olarak alınmalıdır,
  - c. Etkinlikte yer alan tüm sporcuların lisans numaraları, (T.C. Kimlik No) eksiksiz olarak, Swiss Manager eşlendirme programında 'Id.No' bilgi hüccesine yazılmış olmalıdır,
  - d. Oynanmadan elde edilen sonuçlar, hükmen biten oyunlar, kazanan sporcu için (+), kaybeden sporcu için (-) işareti konularak belirlenmiş olmalıdır,
12. UKD hesaplamalarına alınmayacak etkinlikler:
  - a. Hesaplamalar için bu prosedür hükümlerine uymayan etkinlikler, (eksik dosya ya da etkinlik verilerinde eksik bilgilerin yer aldığı etkinlikler, elektronik ortamdan gönderilmeyen etkinlikler gibi)
  - b. Yıllık etkinlik programlarında yer almayan veya İl Müdürlükleri ile Federasyonunun ek onay vermediği etkinlikler,
  - c. Bir neden ile tescil edilmemiş etkinlikler,

	Dokümanın Adı	TSF- TK-PRS/05 ULUSAL KUVVET DERECESİ HESAPLAMA PROSEDÜRÜ		TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU
Rev. No 03	Revizyon Tarihi 01.10.2014	Yürütme Kurulu Karar tarihi ve sayısı	01.10.2014 15/2	Uygulama Tarihi 01.01.2005

13. Hızlı ve Yıldırım satranç etkinlikleri için değerlendirilecek etkinlikler:

- Türkiye Şampiyonası niteliği taşıyan etkinlikler,
- Çerçeve yönergeye uygun yapılmış İl Birincilikleri,
- Federasyonun etkinlik programında yer alan turnuvalar,

14. UKD Puanı Bilgi Sisteminin İşleyişi:

- Değerlendirme için Federasyona ulaşan etkinlikler incelenir. Tam ve eksiksiz olarak ulaştığı saptanan etkinliklerin verileri 'Hesaplanmayı Bekleyenler' bölümüne yüklenir,
- Hesaplanmayı bekleyen etkinliklerin ön UKD puanı hesaplamaları yapılarak 'Turnuva Askı Listeleri' bölümüne aktarılır. Sporcuların etkinlik raporlarını kontrol etmeleri sağlanarak olası itirazlar beklenir,
- UKD puanı askı listesinde yer alan etkinliklerin askıda bekleme süresi 5 gündür. Askı listesinde yer alan etkinlikler için itiraz süresi, etkinliklerin sisteme dahil edilmesi ile sona erer,
- Her ayın 25 inden sonra ukd hesaplamasına gönderilen turnuvalar, Hesaplamayı bekleyen turnuvalar bölümüne alınır. Ay sonunda ilan edilen güncel UKD listesine göre güncellenerek askı listelerine alınan turnuvalar sonraki ayın UKD puan listesine dahil edilir,
- Her ayın başında askıda bulunan yarışmaların hesaplamaları mevcut UKD puanı listesine yansıtılarak yeni '..... Dönem UKD Puan Listesi' yayınlanır,
- Türkiye Satranç Akademisinden elde edilen UKD puanları her ayın başında sisteme dahil edilir,

15. İtiraz Bildirim Sürecinin İşleyişi:

- İtiraz bildiri yapan kişilerin, TC. Vatandaşlık numaralarını doğru olarak bildirmeleri gerekir,
- Sadece askı listelerinde yer alan etkinliklerin ön UKD puanı hesaplamalarına yönelik itirazlar değerlendirmeye alınır,
- Askı listesinden alınarak sisteme dahil edilmiş etkinliklerde sadece hatalı yazılmış lisans numarası bildiri yapılmış sporcuların itirazları değerlendirmeye alınır,

B- UKD Puanı Hesaplama Esasları

1. UKD puanının esasları:

- Hesaplama öncesinde UKD puanına sahip olmayan sporcular UKD puanı olmayan sporcu olarak adlandırılır,
- UKD puanı olmayan sporcular, etkinliğin başlangıcında UKD puansız sporcuların GKD puanı 800 puan kabul edilerek hesaplamalar yapılır,
- UKD puanları en az 1000'dir, hesaplamalar sonunda UKD puanı 1000'in altına düşen sporcunun UKD puanı sistemde 1000 puan olarak kalır,
- FIDE kayıtlarına göre yabancı ülke Federasyonu altında yarışan sporcuların ELO puanları, UKD puanı olarak değerlendirilerek hesaplamalarda kullanılır, bu sporcular listede yer almazlar,
- UKD puanları yeni liste açıklanıncaya kadar değişmez. Hesaplamalara aynı değer üzerinden alınır,

	Dokümanın Adı	TSF- TK-PRS/05 ULUSAL KUVVET DERECESİ HESAPLAMA PROSEDÜRÜ		TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU
Rev. No 03	Revizyon Tarihi 01.10.2014	Yürütme Kurulu Karar tarihi ve sayısı	01.10.2014 15/2	Uygulama Tarihi 01.01.2005

- f. UKD puanı olmayan sporcuların UKD puanları, sporcunun geçmiş etkinliklerde elde ettiği performans puanlarının ağırlıklı ortalamasıdır ve en az yedi oyun tamamlanınca UKD puanı listede yer alır,
- g. Yedi oyunu tamamlamamış bir sporcunun performans puanları arşivde tutulur. Sporcu gerekli koşulları oluşturduğunda UKD puanı sahibi olur,
- h. UKD puanına sahip sporcuların yeni UKD puanları aşağıdaki formülle hesaplanır.

Formül 1	
UKD _y	Yeni UKD Puanı
UKD _e	Eski UKD Puanı
Δ D	Katıldığı etkinliklerde elde edilen UKD değişimlerinin toplamı
UKD _y = UKD _e + Δ D	

- i. İki rakip arasındaki UKD farkı 350'den fazla ise, fark 350 olarak kabul edilir. Örnek: İki sporcunun UKD puanları 1500 ve 2000 şeklinde ise, 1500'lük sporcunun rakibi 1850; 2000'lik sporcunun rakibi ise 1650 olarak kabul edilir,
- j. Hesaplamaya alınan Hızlı Satranç ve Yıldırım Satranç etkinlikleri sistemde UKD Puanına ek olarak 'HIZLI' ve 'YILDIRIM' şeklinde UKD puanının yanında gösterilir,
- k. Hızlı Satranç veya Yıldırım Satranç etkinliklerinde, sıralamaya esas olarak, Fide ELO listesinde belirtilen 'Rpd' (Hızlı Satranç) ve 'Blz' Yıldırım Satranç puanları kullanılır,
- l. Hızlı satranç etkinliklerine ilk kez katılan güncel UKD listesinde yer alan UKD puanı, HIZLI Satranç hesaplamalarında kullanılır.
- m. Yıldırım satranç etkinliklerine ilk kez katılan sporcunun güncel UKD listesinde yer alan UKD puanı, YILDIRIM Satranç hesaplamalarında kullanılır.
2. UKD Puan Listesi:
- a. UKD puanına sahip sporcular Federasyon resmi web sitesinde yayınlanan toplu bir listede yer alırlar,
- b. UKD puan listesi ön hesaplaması yapılan her yarışmaya tanınan itiraz süresi dolduğunda '..... Dönem UKD Puan Listesi' adı altında yayınlanır,
- c. FIDE Rating listesinde yer almayan ve ELO puanı bulunmayan, Federasyon bireysel lisansına sahip yabancı sporcular UKD Puanı listesinde yer alır,
- d. Listedeki sporcuların adı, soyadı, lisans numarası, UKD puanlarına yer verilir. Elde edilen diğer veriler ışığında, sporculara ait diğer bilgiler ve istatistik veriler de yer alabilir,
- e. Hızlı Satranç veya Yıldırım Satranç etkinlikleri için ilan edilmiş olan UKD puan listeleri; 'Ulusal Hızlı Satranç Kuvvet Derecesi Puan Listesi' (UHS) ve 'Ulusal Yıldırım Satranç Kuvvet Derecesi Puan Listesi' (UYS) olarak adlandırılarak kullanılır,
- f. Hızlı veya Yıldırım Satranç etkinliklerine ilişkin ayrı düzenlenen UKD puan listelerinde; askıda bulunan yarışmaların hesaplamaları, mevcut UKD puanı listelerine ayrı ayrı yansıtılır. Yeni '.....Dönem UHS ve UYS Puan Listeleri' ayrı ayrı yayınlanır,

	Dokümanın Adı	TSF- TK-PRS/05 ULUSAL KUVVET DERECESİ HESAPLAMA PROSEDÜRÜ		TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU
Rev. No 03	Revizyon Tarihi 01.10.2014	Yürütme Kurulu Karar tarihi ve sayısı	01.10.2014 15/2	Uygulama Tarihi 01.01.2005

- g. UKD puanı bulunan, hızlı veya yıldırım satranç etkinliklerine katılmamış olan sporcunun ve Hızlı veya Yıldırım Satranç UKD puanları sistemde gösterilmez,
3. A.1.a ya göre oluşturulan etkinliklerin hesaplama yöntemi:
- a. UKD puanı olmayan sporcular için ön hesap yapılır, (İkili maçlar hariç)
- (1) UKD puanı olan sporcuların UKD puanı ortalaması alınır,
- (2) UKD puanı olmayan sporcular bu ortalamadan 300 puan düşük kabul edilerek hesaba başlanır,
- b. UKD puanı ve ön hesap puanları kullanılarak UKD puanı olmayan sporcuların göstermiş oldukları performans puanları hesaplanır,

Formül 2	
P	Performans Puanı
R _o	Rakiplerin ortalama kuvvet derecesi (350 puan farkları dikkate alınır)
d _p	Performans Farkı (Tablo 1)
P= R _o +d _p	

- c. UKD puanı olan sporcuların rakiplerinden alması gereken puanlar (We) hesaplanır,

Formül 3	
P _D	Rakip Ortalamasına Karşı Alınması Gereken Yüzdellik Skor (Tablo 2)
n	Oyuncu Sayısı
We	UKD Puanı Olan Sporcuların Alması Gereken Puanlar
We= P _D xn	

- d. UKD'li sporcular için değişim miktarları hesaplanır.

Formül 4	
Δ D	UKD Puan Değişimi
W	Yarışmada Alınan Puan
We	Rakiplerden Alınması Gereken Puanlar
k	Sporcunun Değişim Katsayısı.
ΔD =k(W-We)	

Sporcunun değişim katsayısı UKD puanlarına göre aşağıdaki değerleri alır:

+2400	ise k=10	1300-1599	ise k=25
2000-2399	ise k=15	- 1299	ise k=30
1600-1999	ise k=20		

- e. UKD puanı olan sporcuların UKD puanı olmayan sporcular ile yaptığı maçlar sonucunda UKD puanlı sporcunun UKD puan değişimi, kazandığı maçlar için $\Delta D =k(0,1)$, kaybettiği maçlar için $\Delta D =k(-0,1)$, beraberlikle sonuçlanan maçlar için $\Delta D =k(0)$,
- f. UKD puanı olmayan sporcuların Performans puanları, hesaplaması yapılan turnuva için, hesaplanmış puanları olarak arşive alınır,
4. A.1.b ye göre oluşturulan etkinliklerin hesaplama yöntemi:
- a. Oynanmadan sonuçlanan oyunlar varsa, İsviçre Sistemi gibi değerlendirilir,

	Dokümanın Adı	TSF- TK-PRS/05 ULUSAL KUVVET DERECEŚİ HESAPLAMA PROSEDÜRÜ	TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU	
Rev. No 03	Revizyon Tarihi 01.10.2014	Yürütme Kurulu Karar tarihi ve sayısı	01.10.2014 15/2	Uygulama Tarihi 01.01.2005

- b. UKD puanı olan sporcuların ortalaması alınır,
c. UKD puanı olan sporcuların puanları kullanılarak yarışma ortalaması hesaplanır,

Formül 5	
T _o	Yarışma Ortalaması
R _a	UKD Puanına Sahip Sporcuların Ortalaması
s	UKD Puanına Sahip Sporcuların Toplam Puanı
N	UKD Puanına sahip Sporcuların Toplam Oyun Sayısı
m	Sporcu Sayısı
$T_o = R_a - 400 \times (2 \times s / N - 1) \times (m - 1) / m$	

- d. Etkinliğin UKD puanları ortalaması kullanılarak UKD puansız sporcuların performans puanları hesaplanır,

Formül 6	
T _o	Yarışma UKD Puanları Ortalaması
d _p	Performans Farkı (Tablo 1)
m	Sporcu Sayısı
$P = T_o + (m - 1) \times (d_p / m)$	

5. A.1.c ye göre oluşturulan etkinliklerin hesaplama yöntemi: B.4 hükümlerine göre hesap yapılır.
6. A.2 de belirtilen oyun tempolarına göre tanımlanan etkinliklerin hepsinde, hesaplama yöntemleri ve formülleri, A.1.a.b.c için ele alındığı biçimde kullanılır.

İLGİLİ DOKÜMANLAR

1. Ana Statü

p	d _p	p	d _p	p	d _p	p	d _p	p	d _p	p	d _p
1.0	400	.83	264	.66	117	.49	-7	.32	-133	.15	-280
.99	400	.82	256	.65	110	.48	-14	.31	-141	.14	-28
.98	382	.81	248	.64	102	.47	-21	.30	-149	.13	-296
.97	374	.80	240	.63	95	.46	-29	.29	-158	.12	-30
.96	366	.79	230	.62	87	.45	-36	.28	-166	.11	-312
.95	358	.78	220	.61	80	.44	-43	.27	-175	.10	-32
.94	350	.77	211	.60	72	.43	-50	.26	-184	.09	-328
.93	342	.76	202	.59	65	.42	-57	.25	-193	.08	-33
.92	334	.75	193	.58	57	.41	-65	.24	-202	.07	-342
.91	328	.74	184	.57	50	.40	-72	.23	-211	.06	-35
.90	320	.73	175	.56	43	.39	-80	.22	-220	.05	-358
.89	312	.72	166	.55	36	.38	-87	.21	-230	.04	-36
.88	304	.71	158	.54	29	.37	-95	.20	-240	.03	-374
.87	296	.70	149	.53	21	.36	-102	.19	-248	.02	-38
.86	288	.69	141	.52	14	.35	-110	.18	-256	.01	-400
.85	280	.68	133	.51	7	.34	-117	.17	-264	.00	-40
.84	272	.67	125	.50	0	.33	-125	.16	-272		

D	P _D	D	P _D	D	P _D	D	P _D
Rtg Dif	H L	Rtg Dif	H L	Rtg Dif	H L	Rtg Dif	H L
0-3	.50 .50	92-98	.63 .37	198-206	.76 .24	345-357	.89 .11
4-10	.51 .49	99-106	.64 .36	207-215	.77 .23	358-374	.90 .10
11-17	.52 .48	107-113	.65 .35	216-225	.78 .22	375-391	.91 .09
18-25	.53 .47	114-121	.66 .34	226-235	.79 .21	392-411	.92 .08
26-32	.54 .46	122-129	.67 .33	236-245	.80 .20	412-432	.93 .07
33-39	.55 .45	130-137	.68 .32	246-256	.81 .19	433-456	.94 .06
40-46	.56 .44	138-145	.69 .31	257-267	.82 .18	457-484	.95 .05
47-53	.57 .43	146-153	.70 .30	268-278	.83 .17	485-517	.96 .04
54-61	.58 .42	154-162	.71 .29	279-290	.84 .16	518-559	.97 .03
62-68	.59 .41	163-170	.72 .28	291-302	.85 .15	560-619	.98 .02
69-76	.60 .40	171-179	.73 .27	303-315	.86 .14	620-735	.99 .01
77-83	.61 .39	180-188	.74 .26	316-328	.87 .13	over 735	1.0 .00
84-91	.62 .38	189-197	.75 .25	329-344	.88 .12		

2. Yarışmalar Talimatı

TABLO

TABLO 2